

Bakker

Her til aften var jeg på min skole. Den gamle af dem. Den, som hører til min fortid, en del af mig, som jeg måske glemmer findes, som føles så fjern, men så ligger den alligevel der. Ligger der bare og er ved at vælte over af minder og støvede pige-hemmeligheder.

Jeg gik ind i kantinen, bare fordi jeg kunne. Bare fordi der ikke var låst. Der duftede af skolemælk, af et koldt frikvarter hvor man slipper indenfor i varmen, der duftede af idrætstime, for lige ved siden af ligger hallen. Jeg strøg mine hænder hen over de røde, ru mursten og tænkte på, hvor meget jeg hadede at have idræt. Jeg kunne næsten se mig selv stå med idrætstasken over skulderen og vente på at blive lukket ind. Dengang var de røde mursten der også. De var ikke særligt pæne. Overhovedet ikke. Murstenene var ganske almindelige, temmelig gennemsnitlige vil jeg sige. Meget skoleagtige. I det øjeblik vældede mit hade-elske forhold til min gamle skole op i mig for fuld styrke, og jeg indså - måske så dybt inde i mig selv, at jeg ikke engang *rigtigt* indså det - men en del af mig vidste i hvert fald, at mit hade-elske forhold til skolen nok i virkeligheden allermest var et elske forhold.

Jeg begyndte på Åby Skole i Åbyhøj i august 2004. Jeg var lige fyldt 6 år, kom fra Fyn og kendte ingen. Jeg kom fra så langt ude på landet, at jeg ikke engang vidste, hvad Diddl-papir var. Men jeg blev modtaget med åbne arme, for sådan er Åbyhøj nok bare. Selvom jeg i starten syntes, at det var svært, at jeg ikke havde nogle venner og, at ingen kunne lide mig, endte jeg alligevel med at finde nogen, som var ligesom mig. Der var især tre piger fra min klasse, der blev mine allerbedste veninder. Den ene af dem fulgtes jeg med i skole hver dag. Jeg behøvede bare at køre lidt hen ad vejen, til jeg kom til kiosken (som vi kaldte den, selvom den hurtigt gik konkurs og overhovedet ikke var en kiosk mere) for at vente på, at hun kom trillende ned ad bakken på sin lysegrønne cykel. Ved siden af kiosken lå Slagter Fisker. Det slagternavn er det første, som jeg kan huske fra Åbyhøj. Først syntes jeg, det var mærkeligt – hvordan kunne man både være slagter og fisker? Men efterhånden tænkte jeg ikke over det, det var bare det, stedet hed. I dag har butikken skiftet ejer og hedder i stedet ”Fisker-min slagter”, og frikadellerne der er ikke helt de samme mere. Før i tiden var det bedste i hele verden, når man kunne plage sig til at få en lun frikadelle derfra på vejen hjem. Der var et eller andet himmelsk over smagen, og jeg syntes næsten ikke, at der fandtes noget bedre. Hvis en frikadelle kan være episk, så var Slagter Fiskers frikadeller det.

Nå, men jeg ved virkelig ikke, hvor mange timer af mit liv jeg i alt har stået for enden af den vej ved siden af Slagter Fisker og ”kiosken” – ventende. Lige præcis den plet ved skiltet hvor min cykel var parkeret, og jeg bare stod og kiggede opad, den vil jeg altid huske. Det var altid lidt koldt, selvfølgelig især om vinteren. Da var det så mørkt, at jeg ikke engang kunne se Lisa komme kørende ned, det var først, når hun var meget tæt på, at jeg vidste, det var hende. Det eneste som jeg kunne se var cykel-lygterne - et lys i mørket, som kom mod mig. Ånden var krystalklar i luften foran mig, gadelygterne var tændt, kulden bed i mine kinder, og rundt omkring mig kom forældre og børn cyklende eller gående på vej til skole. Der var liv i mørket.

Om foråret var det noget ganske andet. Det var som om, man kunne dufte det i luften. At noget var på vej. Der var et stort træ på den anden side af vejen, og fra det lød der fuglefløjt. Varmen begyndte forsigtigt at komme snigende, og selvom jeg stadig småfrøs, var det på en anden måde end i den mørke vinter. Den særlige duft vil jeg altid kunne genkende, og jeg kan stadig se Lisa for mig, hvordan hun kommer kørende ned mod mig oppe fra toppen af bakken, som bare er en del af mange. De er så karakteristisk for Åbyhøj.

Lisa og jeg havde udover at følges til skole mange gode – og i nogle tilfælde underlige - oplevelser sammen. Noget jeg aldrig vil glemme er vores kæleflue Olav.

Olav blev fundet på skolen ved grusbanen på det tidspunkt, hvor der i SFO var en dille med at finde dyr, putte dem i en spand, og skabe et slags paradys for dem, hvor man havde dem som kæledyr. Men

jeg tror, Lisa og jeg er de eneste, som i stedet for Mariehøner tog en flue til os. Vi kaldte ham Olav og kunne hurtigt konkludere, at han var syg. Han kunne ikke flyve og virkede i det hele taget meget afkræftet. Det passede os måske i virkeligheden glimrende, for så havde vi virkelig noget at gå op i – vi skulle da hjælpe Olav, pleje og passe ham, så han kunne blive rask.

Vi havde det helt vildt sjovt med Olav den eftermiddag. Vi gav ham sukker og lidt vand og indrettede et flot sted til ham i en kæmpe stor spand, der engang havde været syltetøj i. Vi gik rundt og spurgte alle, om de ikke ville se vores kæleflue (det gjorde folk en smule befippede) og gav dem lov til at kigge i spanden. Men ak, Olav fik det ikke bedre. Måske fik han det endda værre, hvem ved, det er en smule svært at se på en flue.

I hvert fald fandt vi ud af, at Olav stadig ikke kunne flyve, og vi begyndte at spekulere på, hvad der skulle blive af staklen, når vi engang skulle hjem. Vi kunne jo ikke rigtigt efterlade ham, men vi kunne heller ikke rigtigt tage ham med hjem, når det kom til stykket for tja, det var jo ikke vores spand, og det er måske en smule svært at opbevare en flue.

Til sidst begyndte vi at nå til en vis enighed om, at det måske i virkeligheden var bedst at gøre en ende på Olavs lidelser. ”Hvad er livet som flue, hvis man ikke kan flyve?” sagde vi til hinanden. ”Hvis man er en flue, som ikke kan flyve, så er det jo næsten ikke værd at leve.”

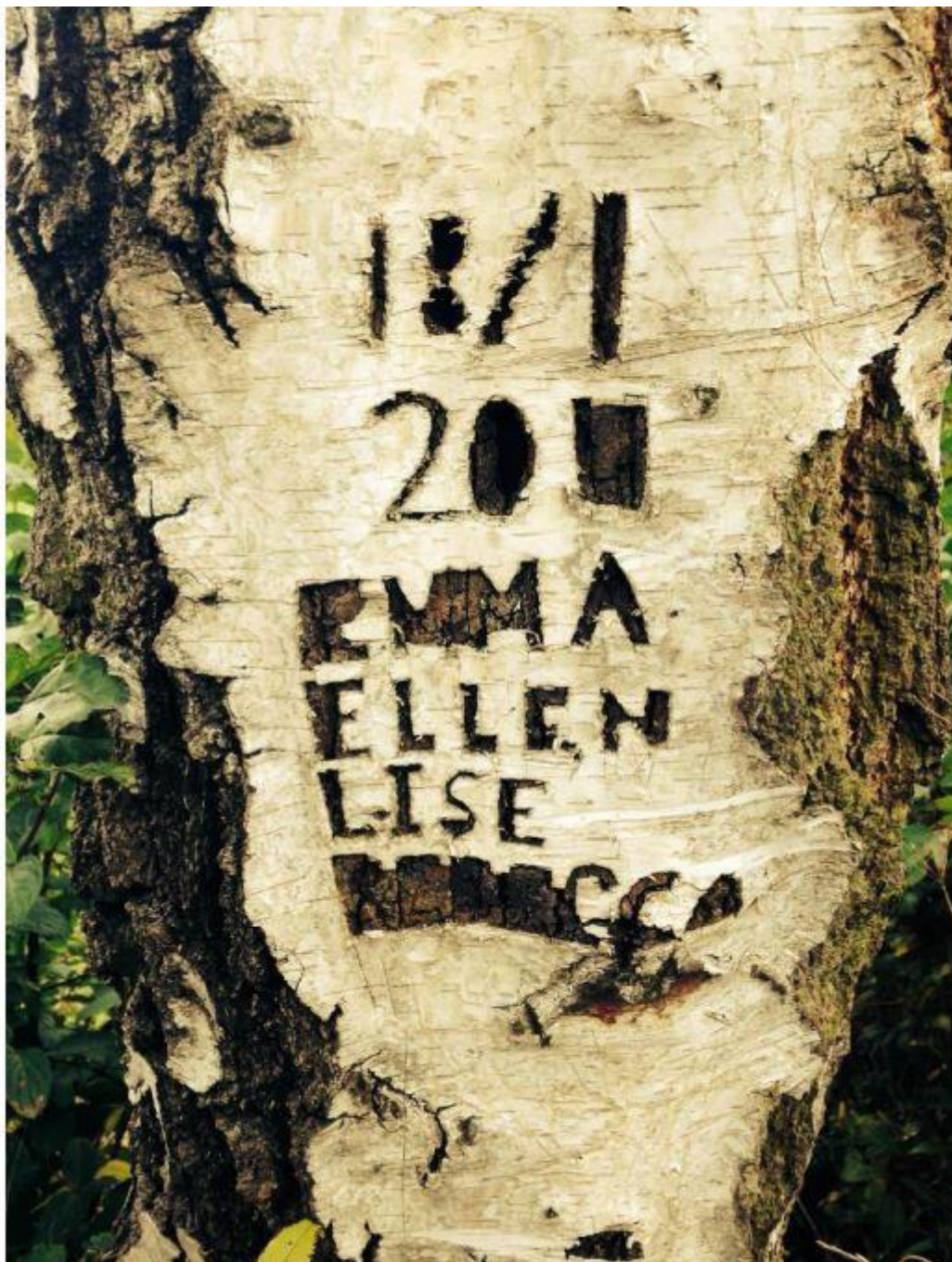
Derfor endte det med, at Olav blev lagt på et blad, som senere skulle udgøre hans kiste. Vi tænkte, at det nok var bedst at lægge ham i kisten med det samme, for det var nok svært at flytte ham, efter at han var splattet ud... En tårevældet afsked begyndte, vi kyssede begge Olav farvel, og jeg græd vist en smule. Lisa kunne trods alt ikke tage det helt seriøst og kom til at grine, hvilket forargede mig lidt. Hun blev udvalgt til at udføre det afgørende smæk.

Dette blev gjort med syltetøjsbøttens låg.

Sådan sluttede Olavs liv. Det var dybt tragisk. Vi begravede ham under et træ oppe på højbanen, som er skolens store fodboldbane. Dengang var der en masse filtret buskads og masser af træer rundt om banen, som vi elskede at bygge huler i. Senere blev den plet ved Olavs grav et særligt sted for os, og i lang tid lagde vi blomster der og sørgede for, at det så pænt ud.

Udover at højbanen var Olavs sidste hvilested, var den også stedet for vores hule. Denne hule lå lige ud til vejen inde i buskadset, og fordi træerne stod så praktisk ved siden af hinanden, var det muligt at sætte kæppe i mellem dem, som man kunne sidde på og snakke. Der tilbragte jeg og mine tre veninder rigtig mange af vores frikvarterer, især om sommeren, og fik hele tiden skældud, fordi vi kom for sent ind til time.

Ude i hulen kunne vi snakke om alting, for vi følte, at ingen kunne høre os. Vi var på grænsen mellem skolen og ”den virkelige verden”, for ude bagved hegnet kunne vi se livet i Åbyhøj. Folk kom gående med hunde eller barnevogne, og biler suste forbi. Vi kunne forvise os om, at der var en verden, som ikke hed skole.

I denne hule stod et hvidt birketræ, som vi skar vores navne i. Jeg ved ikke, hvordan vi fik ideen, men jeg tror bare, vi tænkte, at der blev nødt til at være et eller andet tilbage af os, når vi forlod stedet. Vi gik i udskoling og følte, at vores tid på skolen snart sluttede og af en eller anden grund, var det meget vigtigt ikke at blive glemt. Det var i hvert fald sådan, jeg havde det. En af os havde en lommekniv, og på skift begyndte vi at skære hver vores navn ind i træet. Det tog os adskillige frikvarterer, hvor tre af os sad og snakkede på pindene, mens den fjerde stod henne ved træet og skar med den lille lommekniv. Der kom også en dato på, men faktisk er det ikke den helt rigtige. Jeg var sikker på, at det måtte være den 18. januar, men senere da det var for sent, opdagede vi, at det ikke var tilfældet,

og at der vist var noget galt med min kalender. Denne kiksede side af sagen vil man dog ikke kunne se i dag, hvis man kigger på træet med inskriptionen. Det står der stadig lige ud til vejen, så forbipasserende kan se den, når de går forbi skolen. Et par år senere var vores træ dog tæt på at blive fældet, da skolen begyndte at rydde ud i træerne ved højbanen. Vores elskede hule forsvandt, men træet slap forbi nåløjet og blev stående, hvilket vi alle sammen var meget lettede over. Somme tider ser jeg stadig på den inskription, som minder mig om alt det gamle, som jeg har lagt bag mig. Jeg er glad for, at den er der. Forhåbentligt betyder det, at vi ikke bliver glemt lige foreløbigt af dem på skolen. For bare tanken om at de ikke mere kan huske en, når man selv ser dem så klart for sig, er ret trist. Nogle af mine yndlingslærere fra Åby Skole vil jeg virkelig altid huske. For der er de lærere, som fortæller dig, alt det du skal kunne bruge inden for et bestemt fag, og det gør de godt, ingen tvivl om det. Men der er også de lærere, som giver dig lidt ekstra at tage med.

Min tysklærer var i den sidste kategori. Vi havde ham også til historie, men hans tysktimer træder tydeligst frem. Nok mest fordi de sommetider ikke havde supermeget med tysk at gøre. Jeg ved virkelig ikke, hvordan et menneske er i stand til at kunne huske så mange mærkværdige ting, som min tysklærer kunne. Han kunne årstal og datoer for stort set alt, og der var vist ikke det, som han ikke var i stand til at svare på.

”Nå,” kunne han finde på at sige, mens han kom ind i sin lysebrune læderjakke og lagde sit halstørklæde på katederet med en vis elegance. ”Er der nogen, der ved, hvad der skete i dag, for præcis 100 år siden?” Og folk gættede og gættede, indtil han endelig fortalte, at det i dag var dagen for udgravningen af Tuthanktamon. Og så fik vi selvfølgelig hele historien om den affære.

Min tysklærer syntes, at mange af opgaverne i vores bog var totalt åndssvage, ligesom han ikke holdt sig tilbage fra at gøre grin med teksterne, vi skulle læse. ”Nej, det er for kedeligt,” sagde han og bladrede i bogen, ”det orker vi godt nok ikke.” Vi nåede måske at læse én tekst eller sådan noget, for så var der lige en historie, han måtte fortælle os. I begyndelsen havde historierne næsten altid relevans til det, vi læste om, eller beskæftigede os med, men langsomt begav han sig længere og længere væk fra emnet. Derfor er mine notater i tysk og historie temmelig blandede...

”I Frankrig betaler man kun 10% i skat”

”Hvis man bredte et menneskes hud ud, ville det fylde ca. 2 m²”

”Man har ikke fængsler i Grønland”

”Christian den 10. *malede* sin hest hvid”

”Hvidvin nydes til fisk!”

”Martin Luther elskede at sidde på toilettet”

Man kunne måske have sin tvivl omkring, hvorvidt vi lærte alt det tyske, vi skulle, og til det kan jeg kun svare ja. Jeg tror virkelig, at min tysklærer vidste, hvad han gjorde, for af en eller anden grund er jeg ikke den mindste smule bagud, hverken på gymnasiet eller da jeg tog på efterskole. Det lykkedes ham alligevel at lære os, alt det vi skulle på sin egen spøjse måde, og samtidig må han være den bedste tysklærer, jeg nogensinde har haft.

Tæt på min gode gamle skole ligger Åby Bibliotek. Man skal op ad en stejl bakke, forbi Kvickly og videre ud ad en snoet sti, som ender bag ved alting. Der ligger det. Det er ligesom om, at når man går ind gennem rulleløberne, forsvinder larmen. De eneste lyde, man hører, er dæmpede og diskrete. Bibliotekarere som svarer på spørgsmål. En rullende bogvogn. Folk, der bipper bøger ind og ud ved scannerne. Og når man først begiver sig længere ind i bogjungen, lægger man alt bag sig. Jeg har altid været betaget af stilheden på biblioteker; den og så alle bøgerne. Tronende på lange rækker, som virker til at fortsætte i det uendelige. Man kan høre sine egne skridt mod linoleumsgulvet og stryge hænderne langs rækkerne af bogstaver bundet ind i en masse lag papir.

Jeg elsker at læse. Det har jeg altid gjort, og derfor gik jeg under betegnelsen ”nørd” på min skole, men jeg var helt ærligt lidt ligeglad og viftede min lange biblioteksbon om næsen på mine klassekammerater. Heldigvis havde jeg venner, som delte min interesse, og en periode havde min veninde og jeg en god tradition for at tage op på biblioteket sammen efter skole. Bare nyde stilheden deroppe og finde interessante fortællinger.

Vi lånte mindst ti bøger eller sådan noget, og det skulle virkelig pakkes klogt, når man skulle cykle hjem. Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg er kommet cyklende ned ad bakkerne med en taske, som bunden var lige ved at gå ud af. Vi sad nogle gange hjemme ved min veninde og læste sammen. Nogle gange inde i stuen, eller ude i haven i hængekøjen. Så drak vi te og spiste optøede boller fra fryseren, og jeg følte, at dét virkelig var livet.

Når tiden nærmede sig sommerferien, begyndte en bestemt stemning altid at brede sig på gangene i skolen. Den mindede lidt om kantinens smoothie – jordbær og sødme, som duften fra træet ved ”kiosken”. Ens bare ben klæbede til stolene, og vinduerne til klasselokalerne stod åbne og blæste sommervind ind i ens hår. Ude på højbanen var der tre træer, som blev fuldstændigt lyserøde og helt tog vejret fra mig.

Den sidste dag inden ferien havde denne stemning nået sit absolutte højdepunkt. Det var næsten så luften dirrede af spænding, af noget, som var ved at gå fra hinanden. Vi samledes alle sammenovre i den store hal, de små forrest på gulvet og de store på de forhøjede bænke. Der var larm og snak, og rektor prøvede at få sagt en smule smukke ord, men jeg tror ikke, folk hørte helt efter. Vi var samlet der som én, store og små, lærere og elever. Storebrødre vinkede til lillesøstre, kammerater puffede til hinanden, og lillekoret kom op og stod og sang med indøvede fagter. Alle blev for en kort stund lidt mere stille, man kunne ikke andet, som de stod i deres små sommerkjoler og ikke helt kunne huske teksten.

Til sidst kom lærerne op på scenen, og så vidste man godt, at det var ved at være tid. At det snart var forbi. En højt elsket musiklærer, der underviste de små klasser, spillede guitar og lærerne sang – nogle mere villigt end andre – den berømte sommerferiesang, som jeg burde hade, fordi den egentlig er lidt kikset og fyldt med dårlige rim, men alligevel holder jeg utrolig meget af den. Jeg kan tydeligt huske den sidste gang, jeg var til afslutning på skolen, den sidste gang jeg sang sommerferiesangen, for året efter tog jeg på efterskole. Jeg kan huske, hvordan der stod ”reje” i sangteksten i stedet for ”rejse”, og at folk begyndte at gå, før sidste linje var sunget, og at det ikke lød særligt godt. Men alligevel var jeg ved at tude en lille smule. Jeg kan stadig høre rektor, der prøver at overdøve fødder mod gulve – folk på vej mod frihed, hvordan hun lidt ”okay-så-agtigt” råber ”god sommer”. Og så er man væk. Det minder lidt om, når man cykler ned ad Åbyhøjs bakker. Følelsen af frihed, følelsen af ikke at behøve at træde i pedalerne. Følelsen af at flyve. Håret væk fra ansigtet, regndråber på kinderne og vinden i øjne og ører. Hænder, der knuger styret, det eneste håndgribelige. Det er i disse øjeblikke, at man føler, man er uendelig.

Alt det tænkte jeg på, da jeg strøg hænderne over de slidte, røde mursten i kantinen her i aften, med det krybende mørke mod mig. Alle de små glimt af lykke og af sorg, alt det jeg ikke helt kan nå, det, som jeg er lige ved at glemme. Lidt ligesom lettende sommerfugle.

Nogle gange kunne jeg godt ønske mig tilbage til min gamle, halvkiksede skole. Men jeg er her stadig i min gamle by - i hvert fald for nu. Jeg ved ikke, hvordan det bliver at forlade den engang, når også dette er en historie, som jeg kun husker svagt, men jeg prøver at lade være med at tænke over det. Jeg prøver at leve lige nu og fokusere på at få så mange øjeblikke, som jeg aldrig vil glemme, som overhovedet muligt. Øjeblikke ligesom at suse nedad bakke. Jeg elsker, at man altid kan finde et sted i Åbyhøj, hvor det er muligt.